

2013

1. Onderwerp van de klacht

Beschuldiging van plagiaat

2. Korte omschrijving van de feiten.

Bij de universiteit is, kort voor de geplande verdediging, een anonieme klacht ingediend over plagiaat in een proefschrift. Op grond van deze klacht is de verdediging van het proefschrift tot nader order opgeschort en is een commissie ingesteld die de klacht heeft onderzocht. Gelet op de aard van de klacht heeft de commissie het gehele proefschrift gecontroleerd op plagiaat.

3. Bevindingen commissie wetenschappelijke integriteit

Een hoofdstuk van het proefschrift, dat al eerder in een tijdschrift is gepubliceerd, is volgens de auteur(s) mede tot stand gekomen op basis van een workshop. Bij deze workshop is aan de deelnemers gevraagd overwegingen/oplossingen aan te dragen voor de besproken problematiek. (Een deel van) deze bijdrage van de deelnemers is in het hoofdstuk opgenomen, echter zonder bronvermelding. Die deelnemers hebben daarbij kennelijk deels geput uit eerder eigen werk en/of geciteerd uit andere bronnen. Omdat in het hoofdstuk de gevolgde werkwijze niet wordt vermeld, krijgt de lezer de indruk dat de tekst afkomstig is van de auteur(s) van het hoofdstuk, terwijl dat soms niet het geval is.

In twee andere hoofdstukken van het proefschrift zijn teksten aangetroffen die overeenkomen met eerder verschenen teksten, ook van anderen dan de promovendus. Door betrokkene(n) is aangevoerd dat een en ander het gevolg is van "zelfcitaties", een werkwijze die op de volgende twee manieren tot stand kan komen:

Auteur A schrijft samen met auteur B in jaar X een artikel. Samen met auteur C schrijft A later een nieuw artikel in jaar Y en neemt daarin, zonder dat te vermelden, een (of meerdere) passages op uit het artikel in jaar X. In jaar Z schrijft auteur C het proefschrift en neemt daarin passages over uit het gezamenlijke artikel uit jaar Y ook nu weer zonder enige bronvermelding.

Volgens betrokkene(n) zou bovenstaande handelwijze geoorloofd zijn. De commissie deelt dat oordeel niet, o.a. omdat zo de bijdrage van B ten onrechte niet vermeld wordt. Voorts is het gevolg van deze werkwijze namelijk dat er in de hoofdstukken van het proefschrift (in jaar Z) teksten voorkomen uit een artikel uit jaar X van de hand van B zonder dat deze bron wordt vermeld. De commissie is van mening dat in alle gevallen van hergebruik van eigen teksten ("zelfcitatie") een verwijzing naar de oorspronkelijke bron ter plekke opgenomen dient te worden. Het verweer van de betrokkene(n) dat via een algemene voetnoot in hoofdstuk 1 van het proefschrift hierin is voorzien, acht de commissie niet overtuigend. De commissie bestempelt deze van vorm van incorrecte bronvermelding, conform de geldende regels, als plagiaat.

4. Advies commissie wetenschappelijke integriteit

Omdat de gehanteerde werkwijze wellicht het gevolg is van onvoldoende kennis van de geldende regels heeft de commissie geadviseerd de promovendus het proefschrift zodanig te laten bewerken dat de tekortkomingen, waaronder die in dit rapport genoemd, worden hersteld. Vervolgens kan het proefschrift via de gebruikelijke procedure opnieuw worden ingediend en beoordeeld. Ten behoeve van een (nieuwe) onafhankelijke beoordeling van het proefschrift geeft de commissie de promotor(en) in overweging zich als zodanig terug te trekken.

Verder beveelt de commissie aan om de taak van copromotoren bij de beoordeling van proefschriften nog eens tegen het licht te houden en een "plagiaatscan" als standaard onderdeel van in de beoordelingsprocedure van proefschriften op te nemen.

5. Oordeel college van bestuur

Het CvB heeft het oordeel en het advies van de commissie in het geheel overgenomen.